

Werkwijze voorschrijven medicatie door specialist ouderengeneeskunde in de eerste lijn

Versie: 12 april 2024

Dit document beschrijft de werkwijze hoe de specialist ouderengeneeskunde (SO) medicatie kan voorschrijven in de eerste lijn. De SO is regelmatig betrokken bij cliënten in de thuissituatie waarbij de SO medicatie adviseert binnen het deskundigheidsgebied. In de praktijk zal het gaan over medicatie voor problematiek waarvoor de SO betrokken wordt, zoals de behandeling van neurodegeneratieve aandoeningen en de bijkomende angst- en stemmingsproblematiek. Te denken valt dan aan psychofarmaca en cholinesteraseremmers. Ook kan medicamenteuze behandeling van complexe somatiek hieronder vallen (denk aan ziekte van Parkinson). Het voorschrijven van medicatie zal in principe gedaan worden in het kader van medebehandelaarschap. Deze werkwijze beschrijft de stappen die doorlopen moeten worden als de SO deze medicatie zelf wil gaan voorschrijven. Een half jaar na implementatie zal de werkwijze worden geëvalueerd, naar verwachting zal dat rond oktober 2024 zijn.

Voorafgaand aan starten

Tijdens het contact met de patiënt en/of vertegenwoordiger beoordeelt de SO of de cliënt in aanmerking komt voor medicamenteuze behandeling en overweegt dit zelf voor te schrijven.

1. SO geeft voorlichting over de voorgestelde medicatie en bespreekt indicatie en bijwerkingen met cliënt / vertegenwoordiger.
2. Bij starten van medicatie overlegt de SO de volgende zaken met de huisarts, tenzij anders met de huisartsenpraktijk is afgesproken:
 - Wie schrijft het recept uit.
 - Wie evalueert bijwerkingen en effect.
 - Indien aanvullende diagnostiek geïndiceerd is (zoals labcontroles, ECG): Wie vraagt dit aan en wie beoordeelt dit.
 - Hoe verloopt de communicatie rondom verandering van medicatie, zoals dosisverhoging, stoppen en eventueel overname van langdurige recepten.

Ten aanzien van medicatie in baxterrol:
SO kan medicatie ook aan de baxterrol laten toevoegen, maar dan moet het expliciet op het recept vermeld worden. Eventueel kan het handiger zijn dat de huisarts het recept maakt, omdat het voor een apotheek erg arbeidsintensief is als recepten voor de baxterrol via verschillende voorschrijvers binnenkomen.

Wanneer is besloten dat de SO de medicatie zal voorschrijven en evalueren, zijn de volgende zaken van belang

3. SO beoordeelt zelf de contra-indicaties en interacties met huidige medicatie van de cliënt. Als een client een vaste apotheek heeft, kan daar een actueel medicatieoverzicht worden opgevraagd indien de voorschrijver niet de actuele medicatie-informatie heeft. Als informatie over de voorgeschiedenis ontbreekt is het de taak van de SO om deze op te vragen bij de huisarts.
Ter info: indien een elektronisch voorschrijfsysteem wordt gebruikt, zoals Medimo, kunnen er ook automatisch waarschuwingen naar boven komen als een nieuw middel wordt voorgeschreven (en alle actuele medicatie van de patiënt is ingevoerd). Eventueel kun je de apotheek ook om advies vragen.
Let op: Als er meerdere voorschrijvers (bv huisarts en medisch specialist) betrokken zijn dan moet de laatste voorschrijver checken of het nieuwe medicament bij alle eerder voorgeschreven medicatie samen kan.
4. SO controleert bij welke apotheek de patiënt is aangesloten.

5. SO spreekt met patiënt en/of vertegenwoordiger af:
 - Wanneer en hoe er geëvalueerd wordt.
 - Hoe SO te bereiken is bij vragen omtrent deze medicatie. Hiervoor wordt een cliëntfolder verstrekt (zie hieronder).
6. SO stuurt brief naar huisarts met informatie over de indicatie, welke medicatie (en dosering) gestart is. Ook beschrijft de SO de afspraken omtrent evaluaties. De SO houdt de huisarts op de hoogte van de evaluaties en bij veranderingen van medicatie (zoals doseringsaanpassingen of staken van het middel).

Voorschrijven van het recept

7. SO schrijft het recept uit, bij voorkeur via methode A. Indien methode A niet mogelijk is wordt methode B gevolgd. Er is afgezien om van een voorschrijffapp gebruik te maken.
 - A. Via elektronisch voorschrijfsysteem zoals Medimo: recept wordt rechtstreeks naar de apotheek verstuurd. Indien apotheek niet is aangesloten aan het systeem, kan het recept digitaal verstuurd worden.
 - B. De SO schrijft het recept en mailt deze vervolgens als PDF via een beveiligde omgeving (Zorgmail, Zivver) naar de apotheek. NB: Check bij de apotheek naar welk mailadres het verstuurd kan worden.
8. SO is verantwoordelijk voor eventuele herhaalrecepten, bijvoorbeeld door toevoeging van 'iter 4x' aan het recept (= 4 herhalingen) of 'chronisch'. Let op: recepten lopen automatisch af.

Minimale vermelding op recept:

Naast de voorgeschreven medicatie en patiëntgegevens moet het volgende vermeld worden:

- Naam van de voorschrijver en Zorgorganisatie
- AGB-code voorschrijver
- Telefoonnummer waarop voorschrijver bereikbaar is.

Ter info: De SO die voorschrijft moet een geregistreeerde AGB-code hebben, gekoppeld aan de AGB-code van de organisatie waarin de SO werkzaam is.

Einddatum recepten

Medicatierecepten lopen automatisch af. Wanneer medicatie voor een maand is voorgeschreven dan gaat de medicatie ook weer uit de baxterrol als het recept afloopt, dus dan moet er een nieuw recept komen. Recepten zijn maximaal 1 jaar geldig, dus na 1 jaar is er altijd een nieuw recept nodig

9. De SO checkt bij de apotheek of het recept goed verwerkt is (per mail of telefonisch). In de mail kan om een bevestiging worden gevraagd.
10. De apotheek stuurt het retourbericht¹ naar de huisarts (niet naar de SO).
11. Als de SO de medicatie stopt, dan dient ook een stoprecept geschreven te worden.
12. De SO (of waarnemer) moet voor vragen van de apotheek bereikbaar zijn.

¹ Een retourbericht is het bericht dat door de apotheek naar de huisarts wordt verstuurd, zodat de huisarts op de hoogte is van de medicatiewijzigingen die door andere voorschrijvers zijn gemaakt.

Bereikbaarheid SO

In de cliëntfolder wordt de bereikbaarheid van de SO opgenomen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in:

- Werkdagen overdag: via telefoon van de desbetreffende zorgorganisatie
- Avond-, nacht en weekend: telefoon van de huisartsenpost. Deze wordt geïnformeerd over het feit dat de telefoonnummers op de website van ONUe staan.

NB. Actuele telefoonnummers van de zorgorganisaties moeten op de contactpagina <https://www.onue.nl/algemeen> worden vermeld.